

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

การจำแนกถั่วไยพันธุ์โดยวิธีสัณฐานวิทยา
เชลล์พันธุศาสตร์ และอิเล็กโโทรฟอเรซิส

ผู้เขียน

นางสาวสลิรัตน์ วิชัยพาณิช

ปริญญา

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) พืชสวน

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ เกศิณี ระมิงค์วงศ์
อาจารย์ ดร. พันทนา สุวรรณชาดา

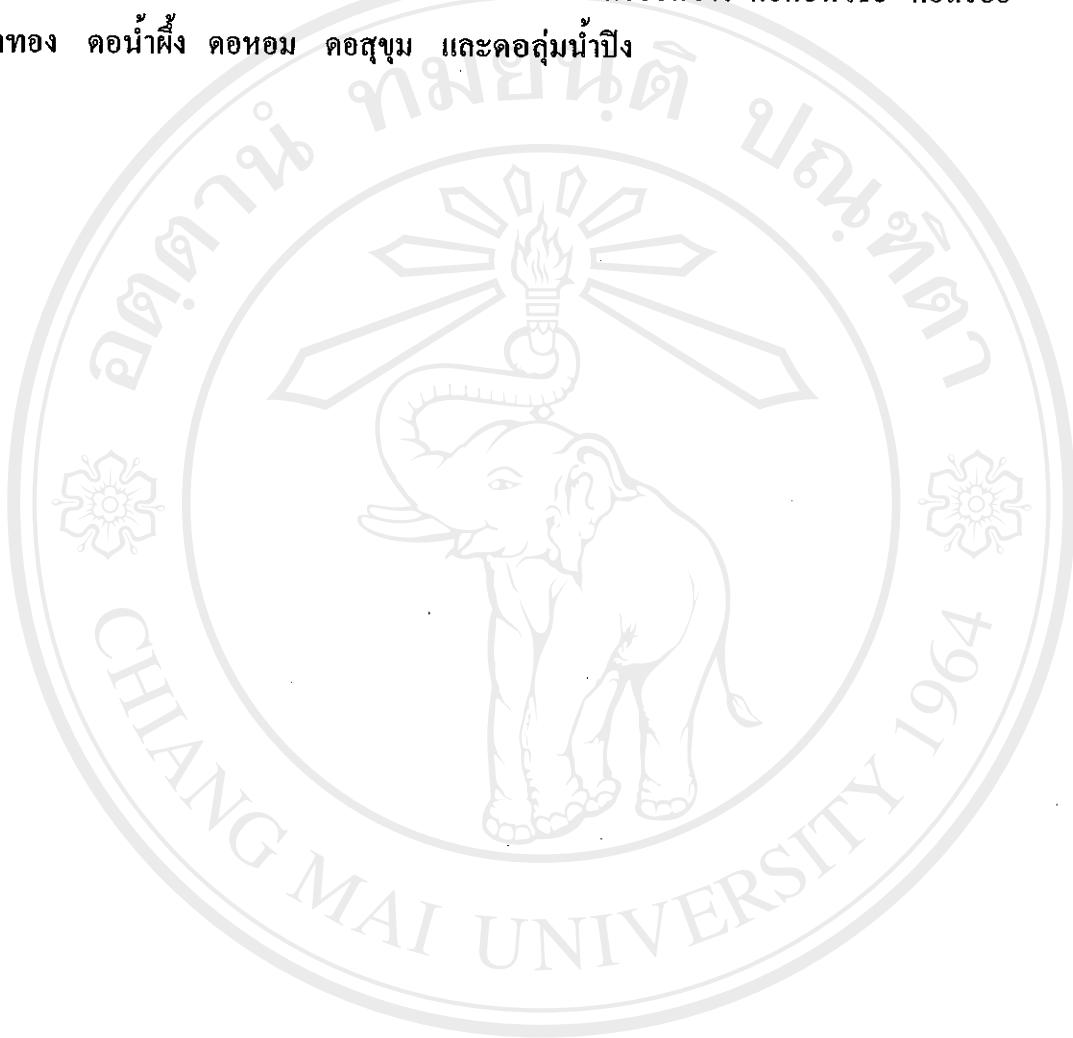
ประธานกรรมการ
กรรมการ

บทคัดย่อ

ได้ทำการจำแนกถั่วไยพันธุ์ที่เก็บรวบรวมจากสวนถั่วไย ในจังหวัดเชียงใหม่ และถั่วพูน และจากแปลงรวบรวมพันธุ์ของศูนย์วิจัยเกษตรทดลอง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 20 สายพันธุ์ คือ ดอยอุดขาว ดอยอุดแดง ดอยก้านแข็ง ดอยก้านอ่อน ดอยใบหยก ดอยคำาง ดอยหอม ดอยใบหนา ดอยพวงทอง ดอนน้ำผึ้ง ดอยหลวง ดอยสุขุม ดอยสาร้อย ดอยคุ่มน้ำปิง ดอยคอนไชย ดอยแม่ ดอยทาน้อย ดอยหนองชาว ดอยบ้านโี้ง 60 และดอยหนองช้างคืน

วิธีสัณฐานวิทยา โดยการศึกษาลักษณะในประกอบ ใบยอด ช่อดอก ดอก และเมล็ด สามารถเขียนคำบรรยายรายละเอียด และจัดทำรูปวิธีการจำแนกสายพันธุ์ โดยลักษณะสีก้านใบด้านบน สีก้านใบด้านล่าง สีใบแก่ รูปร่างผล สีเปลือก สีเนื้อ และรูปร่างเมล็ด วิธีเชลล์พันธุศาสตร์ โดยการเก็บตัวอย่างปลายรากในช่วงเวลา 10.00-10.30 นาฬิกา พบร้า ถั่วไยพันธุ์ของทุกสายพันธุ์ มีจำนวนโครงการไม่ใช่เท่ากันคือ $2n = 30$ และสามารถใช้อัตโนมัติโปรแกรมจำแนกสายพันธุ์ถั่วไย ได้ โดยใช้ขนาดและชนิดของโครงไมโครโซฟต์ ชนิดของโครงไมโครโซฟต์ที่พบมี 3 ชนิดคือ metacentric, submetacentric และ acrocentric วิธีอิเล็กโโทรฟอเรซิส โดยการใช้เอนไซม์ 4 ชนิด ได้แก่ acid phosphatase, esterase, malate dehydrogenase and peroxidase สามารถจำแนกถั่วไยพันธุ์ด้วยสายพันธุ์อกรากกันได้ การหาความสัมพันธ์ทางพันธุกรรมที่ระดับความคล้ายคลึงกันที่ 95 เปอร์เซ็นต์ โดยวิธีสัณฐานวิทยา เชลล์พันธุศาสตร์ และอิเล็กโโทรฟอเรซิส ร่วมกัน พบว่าสามารถจำแนกถั่วไยพันธุ์ด้วย 20 สายพันธุ์ ได้เป็น 18 กลุ่ม โดยกลุ่มที่มี 2 สายพันธุ์และไม่สามารถแยกออก

จากกันได้มี 2 กลุ่ม ได้แก่ (1) คอใบหนอกับคอห่วง และ (2) คอค้านแข็งกับคอค้านอ่อน ส่วนกลุ่มที่มี 1 สายพันธุ์มี 16 กลุ่ม ได้แก่ คอแจ๊ คอบ้านโข่ง 60 คอหนานชาว คอคำลาง คอยอดแดง คอใบหยก คอหนองช้างคีน คอท่าน้อย คอยอดขาว คอตอนไชย คอสร้อย คอพวงทอง คอหน้าผึ้ง คอหอม คอสูบม และคอถุงน้ำปิง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

Thesis Title Identification of Longan var. Daw by Morphological, Cytogenetic and Electrophoretic Methods

Author Miss Salinrat Wichaipanich

Degree Master of Science (Agriculture) Horticulture

Thesis Advisory Committee

Associate Professor Kesinee Ramingwong

Chairperson

Lecturer Dr. Chuntana Suwanthada

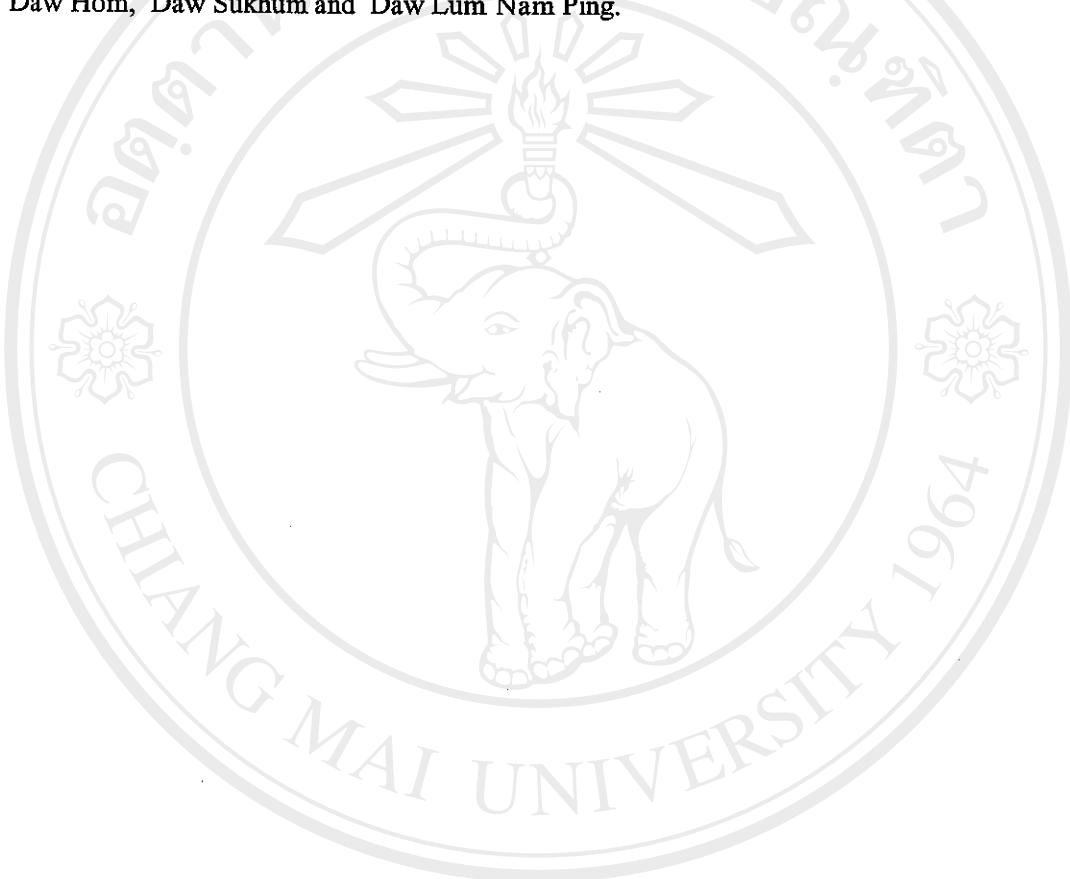
Member

Abstract

Identification was carried out on twenty Daw clones of longan (*Euphoria longana* Lam.) included Daw Yod Kao, Daw Yod Daeng, Daw Kan Kaeng, Daw Kan On, Daw Bai Yoke, Daw Kam Lang, Daw Hom, Daw Bai Hod, Daw Puang Tong, Daw Nam Pueng, Daw Luang, Daw Sukhum, Daw Soy, Daw Lum Nam Ping, Daw Don Chai, Daw Jae, Daw Ta Noi, Daw Nan Sao, Daw Ban Hong 60 and Daw Nong Chang Kuen from orchards plantation in Chiang Mai and Lamphun provinces as well as from field germplasm at the Royal Agriculture Research Centre, Chiang Mai.

Morphological method was examined by characterization of compound leaves, leaflets, inflorescences, flowers, fruits and seeds. Every longan clone was described and keys to longan clones were constructed using characters of adaxial petiole colour, abaxial petiole colour, mature leaf colour, fruit shape, skin colour, aril colour and seed shape. Cytogenetic method was used to investigate chromosome from root tip tissues collected between 10.00-10.30 a.m. All clones possess the same chromosome number of $2n = 30$. Idiogram with different chromosome size and types could separate the longan clones. The specific types of chromosomes were metacentric, submetacentric and acrocentric. Electrophoretic methods by four enzymes i.e. acid phosphatase, esterase, malate dehydrogenase and peroxidase could be used in identification of longan clones. The combination of morphology, cytology and electrophoresis made possible the

analysis of phylogenetics, using 95% similarity. The twenty Daw clones were classified into 18 groups. Two groups consisted of two clones i.e. (1) Daw Bai Hod and Daw Luang and (2) Daw Kan Kaeng and Daw Kan On. Sixteen groups consisted of one clone i.e. Daw Jae, Daw Ban Hong 60, Daw Nan Sao, Daw Kam Lang, Daw Yod Daeng, Daw Bai Yoke, Daw Nong Chang Kuen, Daw Ta Noi, Daw Yod Kao, Daw Don Chai, Daw Soy, Daw Puang Tong, Daw Nam Pueng, Daw Hom, Daw Sukhum and Daw Lum Nam Ping.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved